

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Pred volitvami.

Govor posl. dr. Ivana Tavčarja na shodu zaupnih mož narodno-napredne stranke dne 18. julija t. l.

Slavni sbod! Kranjski deželni zbor do živel je predvčeranjim svojo smrtno uro, in se mu bodo pisali in govorili nekrologi. Naši politični nasprotniki, ki so v pokojnem deželnem zboru imeli vezane roke, bodo o njem prej kot ne prav slabo govorili. Pa je imel tudi svoje dobre strani ta deželni zbor! Moja naloga ni, da bi pri današnjem zborovanju v tem pogledu spuščal se v podrobnosti, k temu pride čas, ko zborujejo volilni shodi. Danes pa naj Vam delovanje preminolega deželnega zbora v splošnih potezah opišem, ali tudi te poteze jasno kažejo, da je imelo to delovanje mnogo za ljudstvo dobrega, in za našo stranko godnega v sebi.

Glavni značaj zadnjega deželnega zbora — in to se mi vidi tako važno, da je moram najprej naglasiti — kazal se je v tem, da so več ali manj vsi napredni elementi kot skala stali proti navalom takoimenovanega katoliškega narodnjaštva; vsač tega se je jasno pokazalo, da ljubi Bog tudi na Kranjskem ne dopušča, da bi klerikalno trnje raslo do nebes! Zadnji deželni zbor je bil težka veriga tistemu slaboglasnemu kranjskemu produktu, kojemu pravimo „duhovnik-politik“. Dragi prijatelji, duhovnik-politik je sicer zase prav izvrsten gospodar, ali slab gospodar je za svojega bližnjega, in ako se mu posreči, dobiti v roke celi narod, je tudi narodu najslabši gospodar, kar si jih misliti moremo. Molze ga, kakor molze kmetič zadnjo svojo kravico, hoče imeti zadnjo kapljo mleka, če ne drugače pa s tem, da zlorablja vero in svete njene predpise v pohlepne namene svojega žepa! Tak je naš duhovnik politik, ali svoj spomin postavil si je v kamen, ki se je ravnokar blagoslovil sredi šentvidskega polja nad Ljubljano. Ta kamen ležal bode vzlic božjemu blagoslovu do sodnega dne slovenskemu narodu v želodcu, in ti ničvredni škofovi zavodi ne bodo ničesar drugzega nego orjaška stiskalnica, ki naj stoletja in stoletja iztisaka vse žulje iz našega beraškega kmeta! Da, dragi prijatelji, duhovnik-politik je največja nesreča za našo deželo. In jaz pripisujem preminulemu deželnemu zboru v največjo zaslugo, da je šest let neprestano pristigal repetnice temu nevarnemu tiču, tako da je končno duhovnik-politik v našem deželnem zboru rifetal okrog kot obstreljen vrabec. Tam ni jedel vsaki dan ocvrtih pišet, pač pa je moral kobati ovsenjak onemogle in nesposobne opozicije! Ostane pa resnica, da bi bila za deželo največja nesreča, če jo dobi v svoje roke duhovnik politik. Pod vtisom tega prepričanja morate stopiti v novi volilni boj!

Pri tem naj vas pa nikar ne plašijo visokodoneče besede o slogi in o Svatoplukovi metli. Svatoplukova metla, ki je navezana iz samih složnih tepcev, zlomi se lažje, nego preperela slama! Dobro organizovana inteligenca, ki se zaveda svojih nalog, je več vredna nego deset takih Svatoplukovih metelj, in naj je vsaka še posebej blagoslovljena, kakor je blagoslovljen kamen škofove dušne prisilne delavnice sredi šentvidskega polja!

Vzlic temu svojemu značaju pa je bil zadnji deželni zbor pred vsem prijatelj slovenskega kmeta. Prijatelj tega zaslepljenega reveža, ki tava za svojim duhovnikom-politikom kot ovca za pastirjem, meneč, da hodi po stezi proti nebesom. V resnici pa ničesar drugzega ne dela, nego da zdihuje pod težkim bremenom vreč, katere nosi v farovške žitnice. Tega reveža, kojega so s strahom pred peklenkim požarom omamili, ter mu vzeli zadnjo iskro pameti, tega reveža ljubili smo v deželnem zboru. Nebrojni vodovodi, nebrojne preložitve cest, odprave klancev, in drugi nebrojni darovi, katere smo pokladalina na oltar deželne kulture, pričajo o ti naši ljubezni do našega kmeta, ki je korenina in deblo slovenske naše prihodnosti.

Deželni zbor bil je dalje prijatelj učiteljstvu. Stan je to, o kojim se mora z nova in z nova naglašati, da je našemu ljudstvu vsaj tako potreben, kakor duhovski stan. Nekaj smo za učiteljstvo dosegli, vsega pa nismo mogli doseči; kar se ni doseglo, doseže se v bodoče. Število šol se je pomnožilo na vse strani. Ljudstvo sedaj zdihuje, ker so izdatki veliki. Kmalo pa bode tudi med narodom prodrla zavest, da je vsaka nova šola nov korak k napredku in blagostanju. Šole med nami so kakor lučice, ki brlé skozi temo, in mi, ki smo napredna stranka, le želimo, da bi se število teh lučič množilo in množilo, tako da bi se končno združile v mogočen plamen, ki obsije vse temne kote, katerih je še toliko med našim ljudstvom.

Deželni zbor bil je tudi prijatelj trgovatvu in obrtništvu. V tem oziru stekel si je nevenljivih zaslug, da je neprenehoma pobijal katoliško gospodarsko organizacijo, ki so jo iz ekspenzarskih namenov v svet postavili nekateri tako imenovani katoliški odvetniki. Deželni zbor je deloval z vso vnemo na to, da se je ta organizacija tudi na zgoraj v pravi luči pokazala kot to, kar je, namreč kot — ne rečem — sleparski izrodek sleparskih glav, — pač pa kot nevarna igračarija neskušenih in nevednih, pri tem pa do neba ošabnih diletantov, katere bo poznejši rod še proklinjal, vzlic temu, da jih sedanji škof Ljubljanski blagoslavlja!

Bil je deželni zbor pa tudi prijatelj mest, teh središč nepreštevilne slovenske inteligence. Prejšnji deželni zbori so naša mesta zanemarjali, prav po receptu duhovnika-politika, ki od veselja skače, če je napravil prepir mej kmetom in meščanom. Deželni zbor pa je svoje delovanje vreljal po načelu, da si interesi našega kmeta in našega meščana ne nasprotujejo, in da se, če se jednemu pomaga, pomaga obema. Vodovodi v Novem mestu, v Postojni in v Kranju bodo še v poznih letih zgovornejši od debelih knjig oznanjevali, kako pametno in pravično stališče je v tem pogledu vzemal deželni zbor kranjski, in kako nes pametno, pa vendar zlobno je postopanje naših duhovnikov-politikov, ki hočejo po vsi sili imeti vojsko med meščani in kmeti.

Deželni zbor pa je bil končno prijatelj celemu slovenskemu narodu. Kdo bo v letih poznejših hotel verjeti, da je minoli deželni zbor, ki so ga ob mejah in v središču toli zasramovali in v nič delali in v prah teptali, da je ravno ta deželni zbor, z blagoslovljeno svojo roko zasejal prvo seme, s kojega bo zraslo mogočno steblo bodoče Ljubljanske univerze. Ravno ta deželni zbor dal je resno podlago ustanovitvi višje trgovske šole, ki bode v korist trgovstvu. Sprejela pa se je ta ustanovitev soglasno, kar daje upanje do splošnega premirja, koje želimo iz celega srca, ravno tako, kakor je žele naši bratje po Moravi in češki krajevini.

Končno ustanovil je isti deželni zbor kmetijsko šolo za Gorenjsko, ki bode v korist našemu kmetu. Ta šola bode vsaj na Gorenjskem središče, s kojega se bode zasnovalo koristno združništvo po deželi. Tukaj bodi jedenkrat za vselej povedano, da naša stranka ni bila nikdar proti združništvu, in da tudi danes ni. Zahteva pa, da se združništvo postavi na pametno in zdravo podlago, tako da ne bode spodjedalo drugih koristnih stanov, in da se ne bode ustanavljalo zgolj v namenu, da naj zadruge postanejo rezervoarji nekaterim advokatskim pisarnam. Iz zadrug naj zajemajo naši kmetje, ne pa naši kvasikatoliški odvetniki!

Tako je uspešno deloval zadnji deželni zbor. In zdaj pričakujemo njegovega naslednika! Pred vsem pričakujemo, da bodo volilci gromonosno zaklicali duhovniku-politiku: proč od sklede! Bog varuj deželo kuge, lakote in drugih nadlog, pred vsem pa je varuj pred duhovnikom politikom!

Shod v Pristavi.

Shod, katerega je sklicalo v nedeljo »Slov. kmečko društvo za šmarski okraj« v našo mirno vas, obnesel se je nepričakovano dobro. Bil je sijajen dokaz, vzbujajoče se kmečke zavesti in odločen odgovor na vsa podla in lažnjiva obrekovanja, katera je pretrpelo naše vrlo društvo od svoje ustanovitve pa do današnjega, nobenemu udeležencu nepozabnega dne.

Črni gavrani v duhovski suknji skušali so sicer shod onemogočiti, vendar so jim vse spletke izpodletele. Zibški in svetoemski dušni pastir napovedala sta ravno v nedeljo popoldne jubilejno procesijo, meneč, da odvrneta s tem svoje župljane od shoda. Šentpeterski župnik pa se je odpravil na Sladko goro, kjer so imeli neko cerkveno slovesnost in seveda tudi pojedino. Prepustil je večernice svojemu namestniku, ki pa jih je s tako naglico opravil, da so se mogli Šentpeterčani udeležiti sprejema zunanjih gostov in udeležencev.

Na griču nad sv. Petrom postavili so zavedni šentpeterski kmetje v pozdrav svojim tovarišem iz Ponikve, Sv. Vida in Šmarja ličen s trobojnicami okrašen slavolok z lepim napisom: čast zavednim kmetom. Velika množica ljudij je pričakovala pri slavoloku prihajajoče goste. Stoterni »Živio« zaori iz navdušenih src, ko dospajo željno pričakovani udeleženci in z nasprotnega griča zagrmijo topiči. Pot od slavoloka do Pristave bila je pravzaprav nepretrgan slovesen shod. Ljudstvo je stalo ob cesti in veselo pozdravljalo prišedše, na hribu nad Pristavo pa so grmeli topiči, da je bilo veselje poslušati.

Ti »nemirni element«, mislil si je marsikdo, res ne morejo ugajati gotovi gospodi. Kmet vstaja, a njih je strah.

Kmalu se napolnijo vsi prostori Vehovarjeve gostilne. Našteli smo jih čez 250 v sobah in v veži, zunaj pa jih je poslušalo tudi okoli sto.

Ob 4. uri otvori društveni predsednik Jakob Zdolšek shod, pozdravi mnogobrojne udeležence ter odda zahvalivši se za srčni sprejem besedo kmetu Jakobu Vrečkotu iz Ponikve. V priprostih, a jedrnatih besedah je pojasnjeval govornik namen in pomen kmečkih društev, zavračal ob glasnem pritrjevanju lažnjive in žaljive napade na društvo, češ, da je brezversko in cerkvi sovražno.

Društvo, dejal je govornik, se bavi le s kmečkimi zadevami, ogiba pa se verskih, ker se ne smatra za to poklicano, in ker nima za to nobenega povoda. Tudi ni politika v nobeni dejanski zvezi z vero, marveč je to dvoje različnih polj. Društvo pa tudi ni nasprotno duhovnikom, kakor ti trde, pač pa zahteva, da niso duhovniki zoper kmete in društva, katera si snujejo kmetje. Končujoč svoj govor pozivlja svoje tovariše, naj bodo složni, in naj postopajo povsod vzajemno, ker le od zavednosti, sloge, in vzajemnosti pričakovati je rešitve kmečkih potreb. Viharni »Živio« klici bili so odgovor na njegove poučne in spodbudne besede.

Kot dodatek svojega govora predlaga kmet Vrečko dve resoluciji, kateri sta bili po primernem utemeljevanju soglasno in med burnim pritrjevanjem sprejeti. V prvi resoluciji obsodijo na shodu zbrani kmetje in volilci najstrožje abstinenco slov. štaj. dež. poslancev

ter jih pozivljejo resno, da se vrnejo v deželni zbor, kateremu so se le iz bojazljivosti in zločnosti odtegnili. Izrečejo se nadalje zoper nameravani shod zapupnih mož v Mariboru, na katerem bi imeli odločilno besedo le duhovniki in advokati, ki pa zlasti pri sedanji bistveno izpremenjeni politični konstelaciji nikakor ne predstavljajo mase ljudstva, to je kmečkega stanu.

Na shodu se je nadalje sestavila resolucija, mereča na uvedenje splošne direktne, in tajne volilne pravice.

Društveni tajnik g. Malus govori na to o živinoreji, o vinogradništvu ter o umnem gospodarstvu sploh in predlaga resolucijo, v kateri se zahteva ustanovitev kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom s sedežem v Šmarju.

Nato izpregovori besedo društveni podpredsednik in župan šentpeterski, veleposestnik Jože Kregar. V priprostem, domačem narečju je govoril o načinu, kako se je kmeta doslej zlasti ob volitvah izrabljalo, kako se mu je vse mogoče obetal, ne da bi se bilo količkaj res storilo. Poslanci, je dejal, so bili ali duhovniki ali advokati. Le-ti so ljudje, vsekakor so drugje in imajo najprej k sebi obrnjene roke. Naravno tedaj, da skrbe v prvi vrsti za sebe in potem še-le — če jih je sploh volja — za kmeta, ki jim je poveril zastopništvo svojih koristij. Sicer jim tega ne smemo preveč v zlo šteti, kajti nihče ne more dvema gospodoma služiti. Niti Bog ne more vsem ljudem ustreči, saj vidimo, pravi, da prosi eden za lepo vreme, drugi pa ob istem času za dež. Kako naj torej človeku poslanec stori dobro za sebe in za druge? Če hočemo imeti pravega svojega zastopnika, vzeti si ga moramo iz svoje srede, voliti moramo kmetje kmeta za poslanca. Zato pa je treba zložnega postopanja vseh kmetov na Spod. Štajarskem. V ta namen pa predlaga govornik resolucijo, v kateri se zadostno pozdravlja misel, da se skliče v kratkem shod vseh slov. kmetov, na katerem se sestavi program snujoče se agrarne stranke. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Isti govornik stavi predlog, »slov. kmečko društvo za šmarski okraj« stori vse potrebne korake, da se nastavi za šmarski okraj poseben živinozdravnik, ki bo vešč tudi slovenskega jezika, kajti, pravi, imeli smo ga pred leti, pa je bil trden Nemeč, in morali smo v potrebi preskrbeti se pred vsem s tolmačem. Okrajni zastop šmarski se je že večkrat potegoval za nameščenje živinozdravnika, dovolil je celo 600 kron s svoje strani, beračil od Poncija do Pilata, ne da bi bil uslišan. Deželni odbor nam ni pravičen, on se bržčas boji Slovence nastaviti. Predlog je bil enoglasno sprejet, in se bodo v tej zadevi storili potrebni koraki.

Na predlog kmeta Vrečkota sklene se nadalje tudi, zahtevati od pristojne oblasti, da se uvedejo pri c. kr. okr. sodišču v Šmarju dvojezični napisi in pečati, ter da obdružujejo sodniki s strankami tudi pismeno slovenski.

Shod je bil res vsestranski zanimiv, in upamo tudi koristen. Pretresavala so

se razna vprašanja, tičoča se kmetijstva posebno v šmarskem okraju. Pazno so poslušali kmetje vse govornike, in videti je bilo, da je sleherni govornik govoril od srca do srca.

Predno se je prišlo k zadnji točki dnevnega reda, vpisovanja udov, spregovoril je društveni podpredsednik še prav primerne besede. Potrjal je morebitne pomisleke proti vstopu, in dejal, da še doslej ni prišel sv. duh nad društvo in njegove člane, da pa upa, da bo hodilo vedno tisto pot, ki bo kmetu najbolj pripravna. Naj nasprotniki le zabavljajo in slikajo društvo kot brezversko. Mogoče da so baš ti bolj slaboverni, kot katerikoli član. Uspeh njegovih besed je bil, da so na shodu zbrani kmetje uvidevši na eni strani važnost in potrebo kmečkih društev, na drugi pa nasprotovanje s strani gotove gospode, sklenili resolucijo, v kateri se obsojajo oni slov. časniki, ki tako podlo pišejo o društvu in njega članih, in da je pristopilo okoli 30 novih udov, med katerimi so bili celo taki, ki so bili poslani, da bi razgrajali, ki pa so uvideli hudobije nasprotnikov in jim s pristopom obrnili hrbet. Tako je prav.

Shod v Pristavi je bil pomenljiv. Da so bili navzoči naši prvaki, slišali bi bili marsikaj, o čemer se jim niti ne sanja, česar pa so potrebni.

Kmalu se vidimo drugje. Kogar je veselje, sledi nam.

Politični pregled.

Deželni zbori so večinoma šli že na počitnice, zborujejo samo še nekateri. Solnograški je sklenil, upeljati neposredne volitve v kmetskih občinah. Na Štajarskem to ne bo mogoče, ker so nemški klerikalci nasprotni nasvetovani premembi volilnega reda in hočejo sklepanje o volilnem redu preprečiti.

Avstrija in Rusija. Po listih kroži vest, da je Avstrija sklenila z Rumunsko pogodbo, vsled katere mora Rumunska Avstriji pomagati, ako bi prišlo do vojne z Rusijo. No, ta imenitna pomoč ne bo dosti zalegla.

Vojna v južni Afriki. Angleži upajo, da bodo v kratkem uničili zadnje ostanke burske armade. Za zdaj se Buri še prav krepko gibljejo. Skoro vsak dan se poroča o kakem večjem ali manjšem boju, in navadno se godi v teh bojih Angležem slabše kakor Burom.

Dopisi.

Iz Kostenjevice. Ne bi sicer smatrali za potrebno, odgovarjati na zadnji dopis v »Domoljubu«, a ker nas izziva D. dopisun, bodi mu odločen odgovor. Zadnji »Rodoljub« je odločno zanikal, da je kedaj Globočnik in bodisi kvaterni podeljek javno molil angeljsko češčenje, pripomnil pa je, da ni nikakoršna sramota, če bi to tudi Globočnik storil. S tem je bil D. dopisun javno postavljen na laž. kakor se zdi, pa nima on nobenega srama v sebi, izvijati se začne, kakor tisti, ki zagovarja neresnico in si upa z nova to laž trditi. To je uže več nego politično tolovajstvo, ki dovolj slika dopisuna. Nesramen je pa tudi dovolj dopisun »Domoljubov«, ki je toli predrzen, da si upa tajiti, do so plačali za en glas Elbertov.

5 gld. ter odločno zahtevali pojasnila. No naj vam bo, da vas svet še bolj spozna, da je edino vaše orodje laž, zavijanje resnice in sramotenje bližnjega. Za vašo stranko je pri zadnjih državnozbornih volitvah agitiral nek Janez Tomic iz Kostanjevice. Ta je kot agitator vaše stranke izplačal volivcu Kranjcu iz Kostanjevice 5 reci pet gld. pod pogojem, da voli vašega Elberta. Ali še kaj več zahtevate? Kdor pozna vašega agitatorja, kdor ve, da ima veliko na svojem rovašu, kar mu ne šteje v čast, kdor ve, da nima nobenega stalnega zaslужka in nobenega premoženja, ta tudi dobro ve, da Janez Tomic ni dal petaka iz svojega žepa, ter da ga je dobil od Vas! Ako bodete to tudi utajili, dopisune, dobro; če bode sodnija to stvar zasledovala, dokazali bomo to okolnost, katero pa Kranjc sam ne taji, tudi še s pričami. — Da ste si ga za svojega agitatorja ravno tega človeka izbrali, ki se je moral pred sodiščem zaradi motenja vere zagovarjati, to slika vašo stranko, ki se poslužuje tako podlago orodja pri volitvah, da kupuje glasove! — Ali Vas ni prav nič sram? In pri vsem ste še toliko predrzni, da nas izzivate, ko imate maslo na glavi? Sedaj pa vidite, kdo ima kožo ali mi, ki resnico trdimo, ali Vi, ki hočete oprati zamorca? Končno se spodtikujete nad občinskimi volitvami. Jako mlad morate še biti Domoljubov dopisunc in še mokri za ušesi, ako ste zahtevali ali domnevali, da bode napredna stranka Vaše podrepnike volila v občinski zastop. — Vam to ni po volji, to mi razumemo. Može so si hoteli pomagati, in pomagali so si s tem, da nekaterih mož niso več volili. Grda laž pa je, da je šel marsikateri volilec domov, ker je videl, da se voli po liberalnem načelu, ali pa da se slišijo zaničevanja, ne da bi volil . . . Le počasi dopisune. Če bi ljubili resnico, povejte rajši, da zategadelj svojih ljudij niste spravili na volišče, ker ste dobro vedeli, da boste pošteno propali. Sicer pa bi se gotovo pritožili zoper volitve, da ste imeli povod k tem. Laž ima vedno kratke noge in to tudi tedaj, če se je poslužuje človek, kakor ste Vi, ki bi moral pred Bogom in svetom edino le zastopati resnico!

Iz črnovrške občine. Dr. Breje v Ljubljani je našel nov vir zaslужka. Postal je izdelovalec »poprakov«. Tako je skrpal tudi naslednji popravek: Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona zahtevam, da glede na dopis »Iz črnovrške občine«, objavljen v Vašem listu z dne 11. julija t. l. št. 27 ponatisnete nastopni popravek: Ni res, da sem pretečeno jesen za časa volitve državnega poslanca ljudstvo teroriziral. Ni res, da mi je na dan volitve ušla duša neke stare ženice brez poslednje tolažbe pred večnega sodnika, res je samo to, da mi je na dan volitve gospodar dotične ženske šele ob pol 12. uri povedal, da je ženska bolna, in da jo bo treba prevedeti, da pa je bila ženska že ob 11. uri mrtva. Ni res, da že nad pol leta na prižnici s svojimi puhlimi govori razlagam le politične stvari; tudi ni res, da sem pri občinskih volitvah ves teden lazil okrog volilcev, res pa je, da sem bil ves teden doma. Ni res, da sem jo že med volitvijo pobral v gostilno in tudi ni res, da sem po dokončani volitvi za podobčino peljal svojih 17 mož za pogrnjeno mizo; nasprotno je pa res, da sem se še med

volitvijo ob pol 11. uri odpeljal in sem se vrnil šele ob 1. uri ter me tedaj tudi pri kosilu ni bilo. Črni vrh, 20. julija 1901. Josip Sever kaplan. — Kaplan Sever seveda laže. Kar smo mi pisali, to smo pripravljene vsak čas dokazati pred sodnijo. Tožite nas, če ste poštene; kaj so vredni taki ljudje, ki v popravkih lažejo, tožiti se pa ne upajo, ve vsakdo. Mi nikogar ne primemo, ako nimamo prič za to, kar pišemo. To vedo tudi duhovniki, zato pa nas ne tožijo. Vložili so sicer že veliko tožba pa pred obravnavo vsako umaknili, ker so se ustrašili naših dokazov. Mi nismo bili še nikoli obsojeni, duhovniški časopisi »Slovenec« »Sl. List«, »Domoljub«, »Slovenski Gospodar« pa so bili radi obrekovanja in častikraje že neštevilnokrat obsojeni na globo in na zapor, kar pač najbolje kaže, kateri listi so poštene. Torej le s tožbami na dan, kdor ima pogum, mi se pravice ne bojimo, kdor pa mesto, da bi tožil in resnico pred sodnijo dokazal, pošilja popravke, katere mora vsak list sprejeti, naj so tudi skoz in skoz lažnjiva, tisti je že obsojen!

Rodoljubi!

Pripravljajte se za deželnozbornske volitve.

Vaše geslo bodi: Kmet s kmetom, gospod z gospodom.

Domače in razne novice.

Volitve v kranjski deželni zbor se razpišejo v kratkem in se bodo vršile sredi meseca septembra. Za agitacijo torej ne bo dosti časa, a vsaj ta čas, kar ga bo na razpolaganje, se mora dobro izkoristiti.

Shod zaupnih mož napredne narodne stranke se je vršil dne 18. t. m. v Ljubljani. Na tem shodu se je sklenilo, kar je bilo potrebno glede priprav za volitve v dež. zbor. Govor, ki ga je imel na tem shodu dr. Tavčar prijavljamo na prvem mestu, program, ki ga je shod odobril, pa priobčimo prihodnjič.

Razgnan klerikalni shod. Minolo nedeljo so nekateri duhovniki napravili v Bolcu na Goriškem shod, na katerega so privlekli nekaj pijanih fantov in pa kranjskega hujskača dr. Kreka. Pa godilo se jim je slabo. Vladni zastopnik jih je razpodil, na kar so v istem prostoru napravili zavedni kmetje svoj shod, ki se je sijajno obnesel in obsodil zdražbarsko politiko goriških duhovnikov.

Hrenoviške devičarice pred sodiščem. Znano je, kako so hrenoviške devičarice, nedavno tega, pred cerkvijo napadle in preteple klerikalnega agitatorja Rustjo, ker je prišel v nasprotje s kaplanom. Te katoliške amazonke so 18. t. m. stale pred sodiščem. Obsojena je bila I. Novak na 10 dni zopora, drugih šest pa na manjši zapor. Sodna obsodba ni hrenoviškimi devičaricam prav nič pokvarila dobre volje, zakaj domov grede so po vseh vaseh prepevale in vriskale.

Lov na testamente. Svoj čas je škof duhovščini naravnost priporočal, naj na umirajoče ljudi vpliva, da za njegove nepotrebne zavode kaj zapuste. Nekateri

duhovniki so se temu z navdušenjem odzvali. Tako je pred kratkim v Mošnjah umrl kmet, ki je imel pol grunta. Mož je imel dve hčeri in jednega sina. V svojem testamentu je jedno hčer popolnoma prezrl, pač pa je volil za škofove zavode. Ko je prezrta hči jokaje vpraševala, zakaj ji ni oče ničesar zapustil, jo je duhovnik tolažil: Boš pa otroke v zavod dala! Očitno je, da se je v tem slučaju priproste ga človeka strah pred smrtjo zopet izkoristil za nenasitno duhovniško bisago. Ta bisaga je tako požrešna, da odjeda celo lastnim otrokom zapustnikov pripadajoči delež zapaščine.

Duhovnikov strah — vzrok javnemu nasilstvu. Lesni trgovec g. Anton Levstik, vulgo Szabina iz Grebene, hišna št. 4. je šel — s konjičem — po opravkih proti Igu. Dne 14. t. m. je prišel na Kurešček, kjer je videl Mlejnika v pogovoru z dvema ženskama. Župnik je tujca koj začel izpraševati, kdo da je, od kod da je in kam da gre. Gospod Levstik je na vse po pravici odgovoril in potem šel proti Zapotoku. Mej potom je zapazil, da tečeta neki moški in neka ženska iz Kureščka v Zapotok. Ko je prišel g. Levstik do Zapotoka, naskočila ga je tam cela armada. Zapotočani so tujega moža začeli neusmiljeno pretepati in se nanj dreti: »Ti ravbar; ti špijon; ti si prišel, da bi »Gospoda« umoril, kje so še drugi štirje ravbarji?« Zapotočani so g. Levstika pretepli, da je bil ves krvav. Morda bi ga bile te zverine še ubile, da ni prišel občinski svetovalec, po domače Rihtar, in pretepanju naredil konec. Dasi se je g. Levstik popolnoma legitimiral, mu ni nič pomagalo. Povedalo se mu je, da je župnik s Kureščka poslal hlapca in deklo v vas, naj ga primejo, ker hoče župnika umoriti. Tudi se mu je povedalo, da je župnik prej služboval na Notranjskem, in da so mu Kraševci zagrozili, da ga ubijejo, vsled česar je v vednem strahu. G. Levstik se je, kakor rečeno, sicer legitimiral, a vzlic temu so ga Zapotočani svojevoljno zaprli in ga imeli zaprtega do družega dne, ko so ga z Iga došli orožniki rešili iz zopora in mu dali svobodo. Stvar se je naznanila sodišču. Upati je, da zadene zaslužena kazen tako zapotoške tolovaje, kakor tistega zabitega popa s Kureščka, ki mora imeti lepih grehov na vesti, ker se tako boji vsacega tujca. Ta slučaj nam jasno kaže, kakšna je javna varnost ponekod na deželi.

Zopet obsojen. Te dni je bil »Slovenski List« zopet pred sodiščem. Na tožbo g. Cirila Pirca iz Kranja je bil slamorezni redakter »Slovenskega Lista« Jakopič radi častikraje obsojen na globo 40 K. Treba bo o priliki sestaviti statističen izkaz o obsodbah, katere so že zadele »Slovenca« in »Slovenski List« zaradi častikraje. Svet bo strmel, toliko je teh obsodb.

Slovensko planinsko društvo je napravila na Begunjici svojo kočo, ki se otvori 28. julija.

Ogenj. Dne 20. t. m. je pogorela v Slivcah pri Rakeku hiša Janeza Stržaja. Pri tej priliki se je pokazalo, kako potrebna bi bila v Rakeku požarna bramba.

Nezgod. Na železniškem prehodu iz Slavine na cesto, ki vodi v Reko, je 18. t. m. vlak povozil necega 11 letnega dečka. Kriva nesreče je umazanost južne železnice.

Štrajk v Št. Janžu. Poroča se nam, da je pri premogokopu v Št. Janžu na Dolenjskem nastal štrajk.

Narodna slavnost v Trstu. Minolo nedeljo se je v Trstu vršilo razvitje zastave slovenskega pevskega društva »Kolo«. Ta slavnost se je znamenito obnesla. Udeležilo se je slavnosti kacic 8000 ljudi, kar pač kaže, kako živa narodna zavednost vlada mej tržaškimi delavci in okoličanskimi kmetovalci.

Soprogo ustrelil. Nedavno je v Zoljanah na Hrvaškem pregledaval podjetnik gozdnih del, Dragutin Svjetličić, svoj revolver v sobi, v kateri je bila tudi njegova žena Eva. Nakrat se je revolver sprožil, in žena se je zgrudila mrtva na tla.

Odvetnik umoril deklico. V Rimu je živel odvetnik Alfano že dve leti z lepim, mladim dekletom. Dekletu pa ni bilo dosti zanj; nekega dne se je odločilo, da ostavi svojega ljubimca. Ubežala je res, a odvetnik jo je dotekel na cesti ter jo ustrelil.

Loterijske srečke.

Gradeo, 2. julija.	88, 12, 22, 82, 51.
Brno, 10. julija.	82, 84, 51, 55, 18.
Dunaj, 20. julija.	81, 89, 21, 8, 73.
Lino, 13. julija.	13, 87, 30, 55, 28.
Praga, 17. julija.	9, 76, 13, 85, 52.
Trst, 13. julija.	24, 52, 4, 38, 30.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

A. Sušnik

trgovina s špecerijo
in železnino
v Ljubljani

Zaloška cesta (Udmat) št. 15.

Priporočam svojo **veliko zalogo** **različnega orodja** za podjetnike, kovače, klučarje in mizarje.

Za stavbe: traverse, portland in roman cement, železo za vezi, storjo, okove za vrata in okna, štedilnike (Sparherde).

Za poljedelce: **najboljšega izdelka mlatilnice, slamoreznice, gepeljne, pluge, sesalke, cevi za vodovode, stiskalnice za sadje.** Nagrobne križe, kotle, jeklo, tehtnice, uteže, morsko travo in kuhinjsko opravo **po najnižjih cenah.**

Tržne cene v Ljubljani

20. julija 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, "	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno . . .	5	—
Oves, "	15	60	Mleko, liter . . .	20	—
Ajda, "	13	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje " "	1	20
Koruza, "	12	80	Svinjsko " "	1	60
Krompir, "	3	60	Koštrunovo " "	74	—
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	10
Grah, "	—	32	Golob	40	—
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo . . .	4	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, " "	4	20
Mast, "	1	40	Drva trda, kiftr. . .	7	50
Špeh svež, "	1	28	" meška, "	5	50

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Reel 118“ po anonimi pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-27)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-5)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Mate Hafner

c. kr. notar (1529)

uljudno naznanja, da je otvoril dne 17. julija t. l.

svojo notarsko pisarno v Senožčah.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštним povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedljive gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepljivo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepljivo, boleš utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to šestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napanjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K. (24-14)

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno

Varstvena znamka.

pripravke za živino.

Varstvena znamka.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolače. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos, takoj s poštним povzetjem pošlje.